

– Hann var stóriðbeiggin

– Vit hövdu stóra virðing fyrir honum, tí hann tímdi so væl at tosa við okkum og dugdi so væl at siga frá søgum, siga tvær systrar hjá Magnus Dam Jacobsen, sála, sum her saman við mammuni tinnast aftur á eina tíð, sum ikki er longur

6. juli í ár eru liðin 60 ár, síðani Magnus Dam Jacobsen, rithøvundi sáli, varð borin í heim. Hann var næstelstur av 9 systkjum, og uppaldur við bókum, sangi og yrkingum, sum eitt nátturligt lið í barnaárunum.

Foreldrin Borghild og Jens Dam Jacobsen, gjørdu nógv fyrri at stímbra bórini. Pápin er kendur fyrri sínar vøkru sangir og yrkingar, og sum systurnar Jórún Dam Nielsen og Borgný Patursson siga, so tók Magnus nógv upp eftir pápanum, tá hann var smádrongur.

Borghild Dam Jacobsen, er 84 ára gomul, og hevur verið einkja í nógv ár. Fyri henni hevur ein livsroyndin verið, at missa mannin og tveir synir í bestu árum.

Hóast minnið bílar av og á, so eru børnini um hana, og minna hana á barnadagar, og serligar hendingar, tá øll vóru á lívi, nú Sosialurin vitjar.

Fór seks ára gaml til Danmarkar

Tað er hugnaligt heiminum, sum angar av farnum tíðum og minnum gjøgnum langt liv. Myndirnar fjala veggirnar, og eru ein søga fyrri seg, um tíðina barnini vóru smá. Dótturarnar Borgný Patursson og Jórún Dam Nielsen eru komar at vitja mammuna henda dagin.

Tað, at Borghild er einsamall, merkir eyðsæð ikki, at hon er gloymd. Har komu fleiri børn og ommubørn inn á gólv, bert hesa løtuna, og tað var skillegt, at tað eru tey von at gera.

Magnus var ein fittur drongur, men hann hevði stóran trupulleikar frá barnsheimi av, tí hann hevði so ring oyru, sigur Borghild Dam.

A Landsstjúkrahúsinum hövdu tey bert eini ráðini, og tað var skolaoyrum. Tað varð roynt ofta, hóast tað ikki bøtti um støðuna hjá smádronginum.

At enda ótølndusteg, og kravdi, at drongurin varð sendur niður, fyrri at vita, um ikki annað varð at gera, sigur Borghild Dam Jacobsen.

Magnus var tá eini seks ára gaml, tá hann fór niður. Tað fyrsta eg hugsaði um, tá hann skuldi fara, var, hvat eg skuldi lata hann í.

Tað var ikki nógv vit hövdu, men eg fekk ein gamlan klæðing frá eini konu. Hann varð sprettur upp og út til farin um seymaði eg Magnusi klæðini, so hann kundi fara avstað.

Hvussu leingi hann var burtur, minnst eg ikki, men bráðliga ein dag stóð hann grátandi á gólvnum, og spurdi, hví eingin var á

bryggjuni og tók ímóti honum?

Fittur og vitugur drongur

Eg veit ikki, hvussu og hvør hevði ansað eftir honum á ferðini. Vit hövdu als ikki fingið at vita, at hann skuldi koma aftur, og viðgerðin í Danmark bøtti ikki um brekið, sigur Borghild Dam Jacobsen.

Magnus dámdi sera væl at ganga í skúla, og hann hevði eisini so lætt við at læra. Størsta áhugi hansara var at lesa, og hann gekk nógv á Bókasavninum.

Vit hövdu ikki fingið elstreyt innlagt, tá hann var smádrongur, men hann plagdi um kvöldarnar at lesa við lummalýkt, áðrenn hann legði seg at sova, minnst Borghild.

Tá hann var 15 ára gaml fór hann við Carlton til Grønlands, og eftir hetta í læru sum prentari, fyrst í Havn og seinni í Danmark.

Borgný og Jórún minnst eisini, hvussu ringur Magnus var í oyrunum, og at hann bleiv meir og meir dulur, sum fráleið.

Sjúka í oyrunum mærkti hann fyrri livið

Tað, at hann at enda nær- um var deyður, mærkti hann fyrri livið, og var kanska einamest við til at sinna- lagið var so umskiftandi.

Hann nýtti hoyriapparat í báðum oyrum, sigur Borgný. Tilkomin fekk hann skurðviðgerð í Danmark, men tá var ov seint at gera nakað við tað.

Tað hevði eisini við sær,

Magnus var eitt upplivisli at vera saman við, tá lagið var gott, siga Borgný Patursson, Borghild Dam Jacobsen og Jórún Dam Nielsen. Í hugnaligu stovuni í barnahúsinum í C. Ploensgøtu

at Magnus varð mistrúgvinn, eins og deyv fólk ofta gerast, tá tey ikki kunnu verða við í eini samrøðu. Hann helt ofta, at tey tosaðu um hann, og tað helt hann avgjørt ikki vera við tí goða orðinum.

Seinnu árinu argaðu vinir- nir hann eisini við hesum, eitt nú við at teska, fyrri at fáa hann at skrúva upp fyrri ljóðinum í hoyritólinum, fyrri síðani at geyla inn í andlitið á honum.

Tá plagdi Magnus at blaka tey frá sær, tí sum hann segði, tað var betur at vera uttan fyrri verðina, enn at góðtaka veruleikan, sigur Borgný Patursson.

Magnus var allar dagar tarnaður av hesum. Hann hevði hug at lesa viðari, tá hann flutti til Danmarkar, og meldaði seg til journalistskeið, men av tí at hann kom at sita so aftarlaga í undirvisingarlokinum, og ikki tordi at spyrja, um hann kundi sleppa at sita fremst, valdi hann heldur at gevast.

Henda myndin av Magnusi Dam Jacobsen er tikið í 1965, tá hann var í Grønlandi við Kongshavn. 10 ár seinni gav hann út bókinavið sama heiti

Hann var ógvuliga einsamallur, og kendi seg brek- aðan, men hann vildi ikki viðganga tað, sigur Borgný.

Borgný minnst eisini á skemtiligar lötur, hóast tær fyrri Magnus ikki hava verið so hugaligar. Eitt nú fann ein føroyingur í Key- mannahavn tvey hoyri- apparat í eini telefonboks. Hann hugsaði sum so, at tað kundi bert verða Magnus, sum átti tey, og rætt var.

Kendi ábyrgd fyrri systrunum

Hvussu minnst til Magnus frá barnadøgnum?

Hann var stóriðbeiggi okkara, og dámdi væl at tosa við okkum, læra okkum at vera fólkaligar o.a. Hann kendi helst, at hann hevði á- byrgdina, at vit skikkaðu okkum væl, siga Borgný og Jórún brosand.

Vit hövdu eisini stóra virðing fyrri honum sum stóriðbeiggi, tí hann tímdi so væl greiða frá, og var ongantíð illur við okkum, hóast hann kundi vera speiskur.

Tá hann greiddi frá onkrum, sum hann hevði lisið, og vit ikki skiltu tað, plagdi hann at teska mær í oyrað: – Eg skal hava tað inn við teskeið, men tú og Luddi skulu hava tað inn við stór- ari spisiskeið ella sleiv!

Sum smádrongur var Magnus ørindadrongur hjá Anton Degn, sum eisini tók hann við sær á Bókasavnið.

Í urtagarðinum hjá Anton Degn var eitt perutræ. Eitt summarið var ein einstök pera á trænum. Fólk í Havn vóru ógvuliga forvit- in, og gingu framvið at hyggja, so hvørt sum peran vaks.

Magnus gjørdi ikki øð- rvisi ein dagin, enn at hann stól peruna, og tað hevði hann ringa samvitsku av í fleiri ár. Hann tosaði ofta um hendingina seinni, sigur Borgný.

Sunnudagsdøgurðin í Havnardali

Prátið fellur á barnadag- arnar, serliga um summarið, tá foreldur og børn fóru í hagan ella norður í Havnar- dal.

Pápin dugdi serliga væl at skipa fyrri. Var veðrið gott, fóru tey út, men um tað regnaði, sótu tey heima. Pápin plagdi at sita og yrkja, men hann lærði eisini børnini at tekna og syngja fleir- rødda.

Serliga minnst Borghild og dótturarnar aftur á lötunar í góðveðrinum, tá var sunnu- dagsdøgurðin varð kókaður á prímsi norðuri í Havnar- dali, og etin úti.

Tær minnst eisini aftur á

